

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**De vita Francisci Xaverii, qui primus e Societate Jesu in
Indiam & Japoniam Evangelium invexit - Cod.
Ettenheim-Münster 188**

Torsellini, Orazio

[S.l.], nach 1607

Caput II.

[urn:nbn:de:bsz:31-115990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-115990)

Cura Sord.
rum.

humbore uidebatur. Prinde non desperatis fons, ut
 si quid olim Romani Imperio euentus, ab ipso Rege
 & capite omnia religio in omnes Sinensium gentes, ut
 uelut Regni membra, marares. Biennium totum
 iam in Japonia uersatus erat: praecipueque in
 Regni uero totum Christo greges, sed etiam solus
 Societatis quasi erat: cum uelut de reuersione in
 Indium cogitare. Pueror eam quam diximus, Legn-
 bionis mittenda causam, suum quoque respectu.
 & curadonum illum aliquando reuocabat: non tal
 quod leuorum longinquitate ac tuorum ueridico
 commuerebatur, quam quid uenitendum non pu-
 tarat, ut Ethnorum ad Christum aggregans commu-
 sum tibi a Christo sub Ignatio defereret gregem.
 Et si enim abfens per litteras, quatinus a Sordis
 go uerentur, deinde cognoscebat: tamen tibi
 tal animum illa cogitatio, sponte si ueliditum:
 esse accipitis probrem, ac sedulo pastores sui
 magis oculis, quam alienis, greges suos lustrare
 oportere. Itaque subit Indiar Sordis, quibus
 procerat, longo intervallo reuorsa, ac delictu habitis
 ex eis aliquos submittere in Japoniam: ipsarum
 rebus compositis, & legatione instructa, pariter in
 Legato in Sinas penetrare.

Sinas petens, abreptam ut temporatit
 scriptum precibus reuocatur.

Caput 22.

Lusitana ergo nauis Sinas petentis occasione
 imitatus, uelut cum Buagensis Regis Legato, qui
 Proxi Indiar Secebat dand, uenit, Nomen tri-
 mense, anno huius, scilicet 41. Ex Japonia Mar-
 thaeum & Bonanum indigenas, ab se baptiza-
 tos suu

tos, sacum delectis, simul specimen gentis Jap-
 onica, simul idoneos Magistralis Christianae gra-
 etatibus Romam deinde inburg. Minimus, ubi
 Romani in primis Ecclesiae ornamentis opibusque
 exploratis, donum recepti conuiliant non nisi
 Christiano apud Japones dignitatem, unumquo-
 rando alijs, quo ipse oculis subieceret. Prospero
 inde curra uelut Lusitanos sane uariis
 miraculis insignis nauigationis excepit. Septimus
 quam Soluedand die, subito atrax tempestas
 contra nauim in ignota nauti maria in-
 astus abripuit; cuiusque in fluctibus aram
 tom, cum praesenti periculo naufragij, hanc
 uersam egit, quippe adeo spiritus calo inlan-
 dere se nubes, ut penitus uiderent Solem
 ita nix unquam interitente luce, perpetua
 penè Nox quinque totos tenuit dies. Quotò periclitanti ore
 pure Francisca sculibitor, non modo sanitas, raris operam
 enituit. Ille non uerbis, magis quam exemplis nauas
 ad iuanda naturam inuicta se diuinis labo-
 bus nemini cedere: ille agros animi solari,
 se ipse salutis excitare torpentes, Dico illi
 ac nauarchum diceret. Porro sanitate ucto,
 et majores uoluntate iam fluitur, gubernator
 re, quod euenit, repentina procella uis sui-
 ptum auferret, ualidius eam uidentibus
 ad onerariam religari insit. Nauarchus operta
 scripta: erant Saulo XV. praeter Saranorum
 eluor: nox oppressit Nox ita multo pips
 abruptis retinuit scripta uolenta tempestas,
 abstulit tanto impetu, ut momento penè temporis
 omnium wasperum effugeret. Nauarchus igitur
 illiam

297
respondit illi, cum donum receptum in sua
plum amissam, cum amitteretur altera. Qui Franc
iditur: An ueris conso; Petre, quilibet Deo esse
difficile. atque ego non difficile, Dei benignitate
Deipara Melacensis, cui tria sacrificia
uini, praefilio, reapham cum miseris illis im
lunem propediem adfuturam. Subinde ubi
sermone factum est ex malo cam non conspici
in arbutum & supplicabundis abilitis, ibique
lacrymans bonam illi partem extraxit praesidio.
Etenim procedit in publicum, lota manibus;
ipsos propediem Scapham redum esse visu
ros. Protinus nauarchum rogat, uela demit
tut scapham opperietur, haud dubius om
nes, qui essent in ea, ac praecipue pars istud
Saracenorum, Dei Deiparaeque ope saluos.
Non uere nauarchus, reclamare uolens, si
mud quid supra iam experiretur scapha,
simul quid sine manifesto periculo oneraria
experiret nequies, oborrabat quippe oculis
imago recentis periculi. Caterum nauarchus
santem Trumisi praesidio, fatigatus, cholerae
quibus tum solus utobatur, submitti paulisper
iulit. Intermissis tenuis spatia cum nihil
magis, quam ante, scapha conspiceretur, et
idem periclitari ipse uideretur uanis, satiente
adhuc mari, tolli prope uela imperat. In mare
Lauentius, rogare nauarchos, ut adhuc paulu
lum praestentur, liquidi affirmans, scapham
nullis periculo oneraria, prole post affore.
Cumque naua desperata se, ac stimulante me
tu, in holomiaz uena sus-tollerent, accurrat
Pater, manique extensa obsecrare institit,
Christi nomen ac uulnera obsecrare institit,
ne frigeret otiamnum uisori pauperum. Morem
genat

gerunt illi, ipse se ad nomen nauis dadi. Inter
 hoc eius rogatu Antonij Dux fugiendum ascenden-
 mati. Is longe labelque spectatus, nihil deponere
 se rennuntiat, donum rogat Franciscum, ut sibi bona
 cum eius uenia liceret descendere. Haec contra roga-
 re, ut pauper adhuc miraretur. Et simul ipse,
 sublati in celum manibus, Deum cunctis presentibus
 nauas huius ceterisque bono esse animo pebat.
 Interea nauis expertam, quasi Franciscus penitus
 prospante, ingentibus agitata fluctibus impuni
 fluctabat in salu. Tandem per hoc formi honos
 dilata omnium ex perturbatione, pro desperata res
 erat, cum repente Dux scapham apparere atq;
 aluendare proclamat. Tum uero illi omnes pro
 se quisque Deo Franciscisque gratulari experunt.
 Ut scapha in uorquetu omnium fuit, conditum
 ad eam excipienda nauis in obliquum spectabat.
 Et illa, Deo scilicet ducente, tota ad oreraria
 tendit. Aduentanti clauas nauis funem, de
 more, animum injicere parabant, cum Hauorii.
 Nihil fure quis est, inguit, ipsa per se, sua
 sponte, accidit ad oreraria labris. Illi omni-
 bus mirantibus attentis, ita cucurrit, atq; ita opte
 se applicuit, ut miseris illi omnimode exciperent.
 Quia etiam in uerdy fluctibus, retinere ne
 mme, tandem statim, quoad religaretur ad nauis
 ut satis appareret, eisdem, cuius adluta foret,
 precibus eam retineri. Mira deinde res, ac pene
 fitem excedens, traditur. Ferdinandus Monies.
 Pintus, Lusitanus homesty & genuis, et comes Fran-
 cisci porozinnationis, ex Japonia in Sinar, et pri-
 uili scibus fuit. Is ceteris, quos opprobriis, oner-
 tatis, auctor est, reducere illis in orerarium receptis,
 cum uellet naturam sanctam iunem, iam ac religa-
 tam uelmonere, ita huiusque clamante, ut manum
 prius.

Secunda sim
 sabata ido
 bicarianam
 se applicuit.

pnis Haueroi porrigeres, qui adhuc in scapula
 reuoluit, respicienti nuda Hauerium in nubis
 a se, ac fuisse ante ipsorum edictum, certatim epel in manu
 illor affirmate, nimirum quantum ipsos in scapula eius in scriptis
 tempore per agitates infesto rogantes misit, firmo
 circum adhaere. unitorque solentem, et ad
 quem salutis exultantem scapulae unsum ad ore
 tantum Mexipe. Tum de mium intellectum est
 Transiit pro illorum salute supplicantis spruel
 eis pro se fuisse: quid & de S. Nicolas My
 reon. Episcopi memoriae predictum epil ut
 apparetur cui que a presenti existio seruiti
 forent. Hoc omnium uictorum nauumq;
 sermombus celebrabatur. Ad Haueriq; li
 nimum id opus non sum epe pradians, qu
 berantoni nauis demittat, ut uela inq; rigis
 expediat, haud ita pisp, sedata tempestate
 secundis uentis uruq;. Nec pradiatid inu
 sum occidit. Vix nauis uelli apduerat, uim
 repente uenti uis ac procelia occidit. mira tam
 quilitas secuta est, secundaq; aura prouchi
 nauis uegit. Et scapulae salq; uulius inprimis
 ad Saratonum, qui cum illa perilitati pariter
 fuerant salubem. Quippe tam euidenti miraculo
 motis superuenit Haueriq; Ab eo haud egro
 ad Christi fide pelleret, & prope institutionem
 baptisimo christi, ut eidem, secundum Deum, et
 corporum & animarum salutem deberent. Nam
 porro, secunda tempestate ura, Cincum sinatu
 portum tenuit, quem petebat.

Pradidit tran
 quilitatem
 nauis

Portum Sinaru & Malaconse iter
 utilitacionibus insigne reidit.

Cap. III.

Ibi Transiit in terram egressus proppere
 tunc Iacobum Poseriam, amissimum suum,